

Zomeracties post Delphinus

Koen Miskotte¹

1. De Heuvel 6, 3853 EW Ermelo

In de periode mei, juni en juli konden de twee visuele waarnemers van post *Delphinus* een aantal nachten waarnemingen doen. Hieronder een tabel met een overzicht van de waarnemingen.

In totaal werden 80 zwermmeteoren en 336 sporadische meteoren gezien. Helaas geen vuurbollen op één Capricornide van -3 na dan. Het totaal resultaat van 416 meteoren mag er dan ook zijn.

Bijzondere nachten

Op 11 juni 1930 nam een aantal waarnemers een uitbarsting van meteoren waar met een maximum ZHR van 200 ! Volgens "Meteor stream activity part 2" van Peter Jenniskens lag de radiant nabij gamma Delphini. Wat zegt U ? Een radiant in Delphinus ? Dat moet waargenomen worden door Marco en Koen. Eindelijk eens een zwerm die naar ons team is ver-

noemd..

Koen en Marco spraken af om rond 11 juni eens te kijken naar meteoren uit deze regio om vast te kunnen stellen of er ook een jaarlijkse component is. De radiant ligt op 11 juni iets rechts van gamma Delphini. De Delphiniden zijn waarschijnlijk snelle meteoren zoals de Perseïden.

De nacht 10/11 juni was helaas bewolkt maar op 9/10 juni was het helder. Tussen 22h30m en 0h25m UT ziet Koen twee mogelijke leden van deze zwerm waaronder een magnitude 0 met twee seconden nalichtend spoor. Ook Marco zag in verband met opkomende cirrus twee mogelijke leden van deze zwerm. Het lijkt er dus op, dat er een jaarlijkse component actief is. Volgens eerdergenoemd artikel van Peter is het mogelijk dat de zwerm weer "uitbarst" in het jaar 2002 of 2003. Het is dus belangrijk om de zwerm de komende jaren goed waar te nemen.

Net zoals in 1995 meldten Koen en Marco hun eerste "vroeg Perseïden" al in de nacht van 28 op 29 juni. Dit zijn snelle (natuurlijk!) meteoren, komend uit een gebiedje iets rechts van de Andromedanevel rond deze tijd. Koen meldt deze meteoren al sinds 1984. De aantallen liggen niet hoog, hoogstens één per nacht (die overigens deze tijd niet langer duurt dan twee uur). Tijdens de waarnemingsnachten 9/10 en 28/29 juni zagen zowel Marco als Koen lichtende nachtwolken. Overigens werden in juni en begin juli regelmatig lichtende nachtwolken gemeld.

Waarnemen vanaf een kerkhof...

Bovenstaande tekst klinkt zwartgaliger dan het in werkelijkheid wordt bedoeld. Op tien minuten fietsafstand vanaf Koens huis ligt tegen Ermelo aan de Groevenbeekse heide.

Date	Obs	N stream	N spo	N tot.	T eff.	Mean Lm	Remarks	Loc
07/08-5	MLV	2 η Lyr, 1 ω Sco, 1 α Sco, 3 η Aqr	20	27	3,35	6,1		Voo
25/26-5	KMH			9	1,10	6,0	very clear	Erm
28/29-5	KMH	1 α Sco, 1 ω Sco	26	28	2,51	6,3		Erm
30/31-5	MLV	3 ω Sco, 1 Sag, 1 Oph	15	20	1,98	6,1	city lights	Voo
	KMH	2 ω Sco, 1 α Sco	28	31	2,25	6,3		Erm
31/01-6	MLV	1 ω Sco, 1 Sag	18	20	1,98	6,0	hazy	Voo
01/02-6	KMH		16	16	1,28	6,3	10 % Cu	Erm
02/03-6	MLV	4 ω Sco, 1 Sag, 1 Oph	20	26	1,93	6,0	hazy	Voo
	KMH	1 α Sco, 2 ω Sco, 1 Sag	24	28	2,22	6,2		Erm
03/04-6	KMH	1 ω Sco	18	19	2,04	6,1	hazy	Erm
09/10-6	KMH	2 γ Del, 1 Sag, 2 ω Sco	13	18	1,83	6,1	cirrus	Erm
	MLV	2 γ Del	8	10	0,72	6,3	cirrus	Voo
28/29-6	MLV	1 Per, 1 i dra	20	22	2,00	6,1		Voo
	KMH	1 Per, 1 Sag	6	8	0,77	6,1		Erm
05/06-7	MLV	1 Cap, 1 τ Aqr, 1 i Dra	14	17	1,00	6,5		Voo
07/08-8	MLV	2 Per, 1 τ Aqr	20	23	1,92	6,1	hazy	Voo
10/11-7	KMH	2 Per, 1 τ Aqr, 1 i Dra, 1 Cap, 1 ω Sco	15	21	1,83	6,2	very clear	Erm
27/28-7	KMH	6 Per, 6 δ Aqr Z, 2 δ Aqr N, 8 Cap	30	52	2,45	6,4	very clear	Erm
	MLV	1 Per, 2 δ Aqr, 1 i Aqr, 1 Cap	9	14	0,50	6,3	very clear	Voo

Dit is een stuk heide van 1 x 1 ½ km groot. Medio dit jaar had Koen plannen om eens een nachtje hier uit te proberen. Alleen aan de oostzijde van de heide is wat storend licht van enkele lantarenpalen langs een fietspad. De eerste nacht (1/2 juni) op deze plaats was niet zo succesvol. Door continue overtrekkende en oplossende cumuli lang de grensmagnitude niet hoger dan 6,3. Als waarnemingsplek werd een 3000 jaar oud kerkhof gebruikt : een grafheuvel (vandaar de aanhef vat dit stukje). Aan de westelijke zijde van de heuvel is er geen last meer van direct licht van de genoemde lantarenpalen. Overigens storen ze niet meer op dit afstand : zo'n 1000 meter.

In totaal ziet Koen 16 meteoren in iets meer dan één uur effectief. Op zich niet slecht.

De nacht 27/28 juli besloot Koen een tweede poging te wagen. Inmiddels is er een fietskarretje (voor het uitlaten van de honden op de heide) wat ook erg handig is voor het waarnemen.

Alles past er in : militaire slaapzak, opblaas matras, intekenbord en spullen. Om 20h51m vertrek naar de heide. Aankomst 21.00 uur. Onder een glasheldere hemel wordt in de schemering al begonnen om 21h22m UT. Bij de eerste meteor was het al raak: Een blauwgroene -3 Capricornide beweegt statig door de Grote Beer. Na de schemering steeg de grensmagnitude tot 6,6. Koen was enthousiast : Op 10 minuten fietsafstand een goede waarneemlocatie !

Deze locatie is zeer geschikt voor sporadische acties als er niet vanuit Biddinghuizen waargenomen gaat worden. Voorlopig wordt er alleen in het weekend vanaf die locatie waargenomen. Als er de volgende dag gewerkt moet worden blijft de achtertuin favoriet. Bij kans op mist is het in Ermelo beter dan op de heide. Tijdens het waarnemen ontstonden er laaghangende mistbanken ongeveer 1 meter hoog, die na maansopkomst schitterend verlicht werden. Echter, tien minuten voor het geplande einde van de waarnemingsactie ontstond dichte mist waardoor de grensmagnitude

duikelde van 6,2 naar 5,5. Eenmaal thuisgekomen bleek het nog steeds goed helder, dus daar geen mist.

Nadeel van deze locatie is, dat er tot half één om de tien minuten treinen voorbij denderen op 500 meter afstand. Daarna is het er heerlijk rustig op enkele fietsers richting Putten na. Dat, de fraai ingelichte mist door de maan en de uilen maakten dit tot een onvergetelijke nacht. Wat werd waargenomen staat in de tabel.
